

Aan Minister van SZW

nota

Brief TK aanpassingen regelgeving inburgering en
onderwijsroute

TER BESLISSING

Directie

Datum

1 maart 2024

Onze referentie

2024-

Opgesteld door

Tweede contactpersoon

Bijlage(n)

2

Aanleiding

- Het lerend stelsel van de Wet inburgering 2021 (Wi2021) brengt met zich mee dat alle organisaties in de inburgeringsketen nauwgezet volgen hoe de wet in de praktijk uitpakt. Als er in de uitvoering knelpunten worden gesignaleerd, is de inzet om snel een oplossing te realiseren.
- Daarom hebben we eind vorig jaar een aantal aanpassingen in het Besluit inburgering 2021 (Bi2021) aan u voorgelegd. U hebt ingestemd met de voorgestelde wijzigingen op 12 januari jl. De nota is bijgevoegd.
- In deze nota leggen we nog een wijziging aan u voor in verband met de relevante ontwikkelingen in de migratieketen. Het gaat over een verduidelijking van de Wi2021 die inburgering mogelijk maakt door de gekoppelde gemeente van asielstatushouders in een doorstroomlocatie.
- Mede in verband met de demissionaire status van het kabinet informeert u de Tweede Kamer (TK) over deze wijzigingen in wet- en regelgeving.
- Daarnaast informeert u de TK over de uitvoering van het onderzoek naar de voor- en nadelen van het onderbrengen van de onderwijsroute in het publiek bekostigd onderwijs. Dit is een reactie op het verzoek van de TK tijdens het ordedebat van 10 oktober 2023 om een brief over de uitvoering van de motie Kathmann/Palland¹.
- De brief is afgestemd met J&V en OCW.

Geadviseerd besluit

Wij verzoeken u de brief te tekenen, indien u akkoord bent met verzending naar de TK.

Kernpunten

Wijziging Wi2021 om inburgering van asielstatushouders in een doorstroomlocatie door de gekoppelde gemeente mogelijk te maken.

- Door de voorgenomen wijziging van de Wi2021 wordt het mogelijk gemaakt dat asielstatushouders die tijdelijk gehuisvest worden in een doorstroomlocatie daar tijdig en snel kunnen starten met hun inburgeringstraject, ook als de doorstroomlocatie een andere gemeente is dan de gemeente waaraan de asielstatushouder gekoppeld is op grond van de Huisvestingswet 2014. Deze wijziging vormt onderdeel van de Verzamelwet SZW 2025.

¹ Kamerstukken II 2023/24, 32824, nr. 401.

- Een doorstroomlocatie is een locatie voor tijdelijk verblijf (maximaal één jaar) van statushouders in of in de nabijheid van de gekoppelde gemeente en/of in de regio, in afwachting van de definitieve huisvesting.
- De doorstroomlocaties zijn door JenV ontwikkeld om de doorstroom van statushouders te bevorderen en de druk op de azc's te verlichten.
- Een belangrijk uitgangspunt van de doorstroomlocatie is dat de gekoppelde gemeente verantwoordelijk is voor de inburgering vanaf binnenkomst van de statushouders in de doorstroomlocatie.
- Omdat tijdens het schrijven van de Wi2021 nog geen doorstroomlocaties bestonden, geeft de huidige formulering in de wet onvoldoende duidelijkheid welk college verantwoordelijk is voor het inburgeringstraject indien sprake is van gebruik van een doorstroomlocatie.
- Daarom wordt met deze wetwijziging voorgesteld de rol van het college in de inburgering conform de bedoeling van de wetgever duidelijker weer te geven. Aan de definitiebepaling van het begrip college wordt toegevoegd dat het telkens gaat om het college waar de asielstatushouder op grond van artikel 28 van de Huisvestingswet 2014 gekoppeld is én gehuisvest is of wordt.
- Het inburgeringstraject blijft dus de taak van de koppelgemeente zoals oorspronkelijk in de Wi2021 bedoeld was. Dit om tijdige inburgering in de gekoppelde gemeente te bevorderen.
- Door deze aanpassing zal het Bi2021 ook hierop aangepast moeten worden.
- Op dit moment verkennen we ook of er aanpassingen nodig zijn in de regelgeving over de bekostiging van inburgering en zo ja welke. Normaliter loopt de bekostiging naar de gemeente van huisvesting, maar bij doorstroomlocaties zou dat de gekoppelde gemeente moeten zijn.
- Vooruitlopend op de inwerkingtreding van deze wijziging zal deze werkwijze al toegepast worden op de doorstroomlocaties die naar verwachting in de eerste helft van 2024 zullen starten.
- Bij de doorstroomlocaties wordt inburgering bekostigd via de bestaande financieringsstromen. Er zijn geen extra middelen gevraagd. Dit is anders dan in Rotterdam waar om extra middelen werd gevraagd voor de inburgering op de doorstroomlocatie.

Datum
1 maart 2024

Onze referentie
2024-

Wijzigingen Bi2021

- De voorgenomen wijziging van het Bi2021 lost een aantal knelpunten op die gesignaleerd zijn in de uitvoering van het stelsel inburgering dat in werking is getreden op 1 januari 2022:
 - Dit betreft ten eerste de taalurenis voor jongeren in de zelfredzaamheidsroute.
 - Ten tweede wordt geregeld dat personen die de module Arbeidsmarkt en Participatie hebben afgerond een vrijstelling kunnen krijgen voor Oriëntatie op de Nederlandse arbeidsmarkt.
 - Tot slot worden twee technische wijzigingen gerealiseerd.
- Met deze wijzigingen heeft u ingestemd op 12 januari jl. in reactie op een beslisnota over de wijziging Bi2021 (zie bijlage).
- Het vervallen van de taalurenis voor jongeren levert op basis van een voorlopige inschatting een besparing van jaarlijks € 1,65 miljoen. Omdat de timing van de besparing nog onzeker is, loopt deze besparing niet mee in het lopende voorjaarsproces.

Doelgroep afschaffing taalureneis jongeren

- Het voornemen is dat jongeren die in de zelfredzaamheidsroute zijn geplaatst niet meer 800 uur inburgeringscursus bij een Blik op Werk instelling hoeven te volgen naast of na hun regulier onderwijs.
- Het gaat om jongeren die na hun aankomst in Nederland eerst regulier onderwijs hebben gevolgd of volgen in het Praktijkonderwijs (pro), Voortgezet Speciaal Onderwijs (vso) of de route gericht op voortgezet speciaal onderwijs, praktijkonderwijs, (begeleid) werk of inburgering van de internationale schakelklas (ISK). Deze opleidingen geven geen vrijstelling van de inburgeringsplicht.
- Entreeonderwijs (MBO-1) leidt niet tot een vrijstelling van de inburgeringsplicht. We ontvangen signalen uit het veld dat een klein deel van de doelgroep in het entreeonderwijs vergelijkbare problematiek ervaart als leerlingen in het vso, pro of ISK. We verwachten daarom in de internetconsultatiefase verzoeken vanuit diverse partijen om het ook mogelijk te maken om de uren in entreeonderwijs mee te tellen voor de taalurennorm in de Z-route.

Datum

1 maart 2024

Onze referentie

2024-

Uitvoering motie Kathmann/Palland

- Op 3 oktober 2023 heeft de Kamer de motie Kathmann/Palland aangenomen. De Kamer verzoekt u de voor- en nadelen van het onderbrengen van de onderwijsroute in het publiek bekostigd onderwijs te onderzoeken en daarover te rapporteren voor de behandeling van de voorjaarsnota in 2024.
- Het lid Kathmann heeft u tijdens het tweeminutendebat verzocht om een brief aan de Kamer over de uitvoering van deze motie. In de laatste uitvoeringsbrief hebben we richting de Kamer aangegeven dat we met de motie aan de slag zijn gegaan. In deze brief gaan we dieper in op de uitvoering van de motie en informeren we de Kamer dat AEF het onderzoek naar de voor- en nadelen is gestart.
- Aangezien de onderwijsroute kort geleden van start is gegaan, zal het naar verwachting voor AEF niet mogelijk zijn om sluitende conclusies te kunnen trekken over het functioneren van het huidige stelsel. We verwachten daarom niet dat het onderzoek zal leiden tot een definitief antwoord op de vraag of de onderwijsroute beter past binnen het publiek bekostigd onderwijs. Daarover zullen de uitgebreidere wetsevaluaties van 2025 en 2027 meer inzicht bieden.

Vervolg proces

- De wijziging van de Wi2021 vormt onderdeel van de Verzamelwet SZW 2025. Over het traject van de Verzamelwet wordt u separaat geïnformeerd.
- De planning van de wijziging van het Bi2021 - met als beoogde datum van inwerkingtreding 1 januari 2025 - is in grote lijnen als volgt:

22 maart

MR (akkoord internetconsultatie)

29 april

Start internetconsultatie/U-toetsen

27 mei

Einde consultatiefase

28 juni

CWIZO

MR (goedkeuring doorgeleiding RvS)

Advisering RvS

6 september

Ontvangst advies RvS

20 september
1 oktober
1 januari 2025

Nader rapport + aanbieden voor publicatie
Publicatie
Inwerkingtreding

Datum
1 maart 2024

Onze referentie
2024-

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Brief aan Tweede Kamer	Ter ondertekening en verzending	
2	Nota wijziging Besluit inburgering 2021 van 21 november 2023	Ter informatie (niet verzenden)	
3	Motie Kathmann/Palland	Ter informatie (niet verzenden)	

Notes

1-2

En dat kon dus nog niet? Goed dat we dit dan doen!

1-3

En dat kon dus nog niet? Goed dat we dit dan doen!